

Správa o činnosti HMF v roku 2018

A. Riadenie organizácie, organizačné a personálne zabezpečenie

Hradné múzeum vo Filákově (HMF) vzniklo v roku 2007. Je príspevkovou organizáciou, ktorá je svojim rozpočtom napojená na rozpočet mesta Filákov od začiatku r. 2008. Koncom roka 2011 boli k HMF pričlenené ako oddelenia Mestská knižnica vo Filákově a Novohradské turisticko-informačné centrum. Inštitúcia si zachovala pôvodný názov, ale od 15. decembra 2011 vykonáva popri múzejnej činnosti a ochrane kultúrneho dedičstva aj knižničnú činnosť a poskytuje aj turisticko-informačné služby. Zlúčením dostala do správy aj ďalšie dve budovy, takže od decembra 2011 spravuje okrem hradného areálu, časti Vigada (mestské múzeum s depozitármi vo dvore) aj druhé krídlo budovy (divadelnú sálu s prislúchajúcimi priestormi), i areál Novohradského turisticko-informačného centra. Po reorganizácii HMF zabezpečuje správu 2,6 hektárového územia v centre mesta a budov troch komplexov s celkovou rozlohou vyše 2.000 metrov štvorcových.

Hlavná činnosť HMF sa člení na dve oblasti:

1. Hospodársko-správna činnosť zabezpečovaná pre všetky oddelenia riaditeľstvom HMF
2. Odborné činnosti zabezpečované tromi oddeleniami:
 - a, múzejná činnosť a ochrana kultúrneho dedičstva – Hradné múzeum a Mestské vlastivedné múzeum
 - b, knižničná činnosť – Mestská knižnica
 - c, poskytovanie turisticko-informačných služieb – Novohradské turisticko-informačné centrum

Na svoju činnosť môže HMF používať aj zisk z podnikateľskej činnosti po zdanení v rozsahu oprávnenia schváleného zriaďovateľom (malá predajňa suvenírov na hrade a v NTIC).

Najvyšší evidovaný počet úväzkov v roku 2018 bol 12 a zamestnancov 13 vo fyzických osobách, väčšina v kumulovaných funkciách.

Múzejná činnosť		Knižničná činnosť		Turisticko-informačné služby		Hospodársko-správna činnosť	
Počet úväzkov	Počet fyzických osôb	Počet úväzkov	Počet fyzických osôb	Počet úväzkov	Počet fyzických osôb	Počet úväzkov	Počet fyzických osôb
7,5*	9	1,5**	2	1**	2	2	2

* V múzeu bol k polovičnému úväzku odborného zamestnanca vytvorený ďalší polovičný úväzok odb. zam., a na tento celý úväzok zamestnaná archeologička (Mgr. Bianka Vozárová). Zamestnankyňa pôvodne zamestnaná na polovičný úväzok ako odb. zam., na polovičný úväzok ako referentka cestovného ruchu (Mgr. Lucia Deák-Szőke), odišla na materskú dovolenku. Na jej miesto bol prijatý nový zamestnanec na pol. úv. ako referent cestovného ruchu, na pol. úv ako grafik (Mgr. Zoltán Illész).

**Jedna zamestnankyňa pracovala na pol úväzku ako odborný zamestnanec múzea - lektor a na pol úväzku ako knihovníčka (Mgr. Diana Kováčová), jeden zamestnanec pracoval na pol úväzku ako grafik múzea a na pol úväzku ako referent CR (Mgr. Zoltán Illész).

Od mája roku 2018 nastali v múzeu organizačné zmeny, pričom zamestnankyňa pôvodne zamestnaná na polovičný úväzok ako odb. zam. múzea, na polovičný úväzok ako referentka cestovného ruchu (Mgr. Lucia Deák-Szőke), odišla na materskú dovolenku. K jej pol. úv. odb. zam. sa vytvoril ďalší pol. úv. odb. zam. a na tento celý úväzok bola od 1. júna zamestnaná archeologička Mgr. Bianka Vozárová. Na pol. úv. referenta CR bol od 1. septembra prijatý nový zamestnanec, Mgr. Zoltán Illész, ktorý zároveň zastával aj funkciu grafika na pol. úv. V rámci projektu ÚPSVR bola na hrade zamestnaná osoba na obd. medzi 1.5.2017 – 30.4.2018 ako sprievodkyňa, ktorej sa uzavrela ďalšia pracovná zmluva do konca turistickej sezóny na hrade, t. j. do 15.11.2018. Ako sprievodkyňa pracovala aj E. Slosiarová cez víkendy v období medzi 4.5.2018 – 30.10.2018 (Dohoda o vykonaní práce), V. Gyetvaiová medzi 1.8.2018 – 31.1.2019 (projekt ÚPSVaR – „Dobrovoľnícka činnosť“) a N. Végh (6 mesiacov; "Vykonávanie aktívnej činnosti formou menších obecných služieb"). V knižnici bola zamestnaná aj pomocná administratívna pracovníčka s vysokoškolským vzdelaním cez projekt ÚPSVaR v období medzi 1.6.2018 – 28.2.2019. Tieto osoby, nakoľko nie sú stálymi zamestnancami, nie sú evidovaní v počte 13 zamestnancov.

- riaditeľka, archeologička, kurátorka archeologickej zbierky, kurátorka druhostupňovej evidencie zbierkových predmetov v CEMUZ (1,0 PÚ)
- zástupkyňa riaditeľa, ekonómka (1,0 PÚ)
- archeologička (1,0 PÚ)

- referent CR (0,5 PÚ), grafik (0,5 PÚ)
- referentka CR (0,5 PÚ)
- dokumentátor (0,5 PÚ)
- múzejný pedagóg (0,5 PÚ), správca budov (0,5 PÚ)
- pokladníčka, lektorka, správca registratúry (1,0 PÚ)
- upratovačka (1,0 PÚ)
- knihovníčka (1,0 PÚ)
- knihovníčka (0,5 PÚ), kurátorka umeleckej zbierky, kurátorka druhostupňovej evidencie zbierkových predmetov v CEMUZ (0,5 PÚ)
- sprievodca na hrade (1,0 PÚ)
- sprievodca na hrade (1,0 PÚ)

B. Múzejná činnosť a ochrana kultúrneho dedičstva – Hradné múzeum a Mestské vlastivedné múzeum

I. Ochrana zverených budov

V roku 2018 zabezpečilo HMF:

- montáž dvoch kovových mreží k vchodom do protiletckých úkrytov pod hradným kopcom
- regionálnu výstavu v jednej z chodieb protiletckého úkrytu, ktorej elektroinštalácia, terénna úprava, inštalačný materiál a ochranné vitríny (debny na muníciu) boli z časti zakúpené z dotácie FPÚ
- výmenu drevenej rampy vedúcej do Perényiho bašty na strednom hrade
- vymaľovanie galérie a chodby Mestského vlastivedného múzea
- rekonštrukciu a vymaľovanie nového skladového priestoru MVM pri pódiu v MsK
- výmenu a opravu segmentov detského ihriska na nádvorí NTIC

II. Ochrana zbierkového fondu

Hradné múzeum vo Filákově naďalej nemá vlastnú konzervátorskú resp. reštaurátorskú dielňu a inštitúcia nemala ani možnosť zamestnávať odborníka s patričným vzdelaním. Tieto úlohy zabezpečuje HMF dodávateľsky. Nakoľko sú všetky doteraz nájdené archeologické nálezy odborne ošetrované a konzervované, a v minulom roku sa konal archeologický výskum podhradia, ktorého 1. etapa trvala do konca septembra, v roku 2018 neboli konzervované žiadne predmety (nálezy z výskumu v 2018 sa konzervovali v januári 2019).

Vybavenosť priestorov HMF (Bebekova bašta, Protiletcký úkryt a Mestské vlastivedné múzeum) elektronickým protipožiarnym systémom (EPS), elektronickým zabezpečovacím systémom (EZS) a kamerovým monitorovacím systémom (KMS) v r. 2018:

	Plocha [m²]:	EPS:	EZS:	KMS
	Stav 2017			
Expozičné priestory:	518,00	čiastočne	čiastočne	čiastočne
Výstavné priestory:	312,69	čiastočne	áno	čiastočne
Depozitárne priestory:	152,50	nie	áno	nie

Pracovne:	79,49	nie	áno	nie
Iné priestory:	315,45	nie	čiastočne	čiastočne
Spolu:	1378,13			

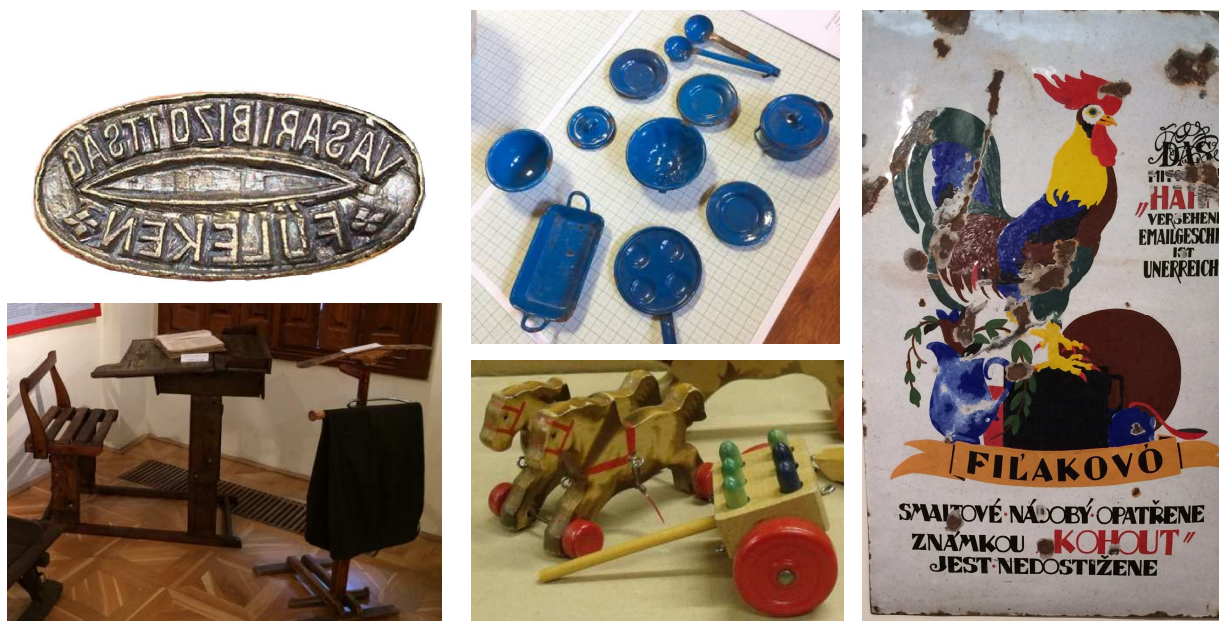
III. Akvizičná činnosť (nadobúdanie zbierkových predmetov), odborná evidencia, revízia zbierkového fondu

Komisia pre tvorbu zbierok HMF zasadala v r. 2018 raz. Zbierky HMF sa rozšírili o 200 nových prírastkov (287 kusov), z toho bolo 14 (26 kusov) získaných kúpou, 106 (140 kusov) darom, 12 (12 ks) vlastným výskumom a 68 (109 ks) prevodom zo starej zbierky. Celkový zbierkový fond obsahoval ku koncu roka 2018 9.905 kusov zbierkových predmetov vedených pod 2.789 prírastkovými číslami. Ďalšia časť zbierok prevzatých od právneho predchodcu inštitúcie, Mestského vlastivedného múzea, je stále vedená v Registračnej knihe HMF.

	Prírastky spolu:		Kúpa:		Dar:		Vlastný výskum:		Prevod:	
Odbor:	prír. č.:	ks	prír. č.:	ks:	prír. č.:	ks:	prír. č.:	ks:	Prír. č.:	ks:
Archeológia	49	87	0	0	0	0	12	12	37	75
História	143	192	6	18	106	140	0	0	31	34
Etnografia	3	3	3	3	0	0	0	0	0	0
Dejiny umenia	5	5	5	5	0	0	0	0	0	0
Spoločenské vedy spolu	200	287	14	26	106	140	12	12	68	109
Zoológia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prírodné vedy spolu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PRÍRASTKY SPOLU:	200	287	14	26	106	140	12	12	68	109

V rámci akvizičnej činnosti sa do zbierkového fondu múzea dostalo niekoľko hodnotných exponátov. Kúpou a darom sa do zbierky dostali zaujímavé drevené výrobky filákovskej továrne Füleki Iparművek r.t. z obdobia 1939 – 1945, ako napríklad nemý sluha, žiacka lavica, súprava detského smaltovaného riadu a detská hračka - konský povoz prenášajúci muníciu. Zo staršieho obdobia továrne (1929 – 1938; Sfinx Filákov) obohatila zbierku jedinečná smaltovaná reklamná tabuľa na smaltovaný riad s vyobrazením kohúta a s českým a nemeckým nápisom, z mladšieho obdobia továrne sa do zbierky dostali zliatinové

sochy zápasníkov, smaltovaný riad, pozinkované vane a kovové mlynčeky. Z 19. – 20. stor. pochádzajú ďalšie zaujímavosti, ako napr. pečatidlo filákovskej jarmočnej komisie (VÁSÁRI BIZOTTSÁG FÜLEKEN) a palócka vyrezávaná stolička so štátnym znakom Uhorska z Lučenca a dve palócke vyrezávané lavic z Novohradského regiónu. Prevodom zo starej zbierky múzea sa do zbierky dostali kachle a sporáky z rôznych období vyrobené vo Filákově a archeologické nálezy vystavené v expozícii HMF. Vlastným výskumom sa do zbierky dostali archeologické nálezy pochádzajúce z výskumov v r. 2015, 2016. úpou sa do zbierky dostalo aj 5 ks výtvarných diel súčasných umelcov z Filákova. Podrobný zoznam týchto predmetov sa nachádza v Zázname zo zasadnutia pre tvorbu zbierok č. 1/2018.

Odborne skatalogizovaných bolo v roku 2018 166 ks zbierkových predmetov s 130 evidenčnými číslami z odboru história a etnografia a v dokumentačnom systéme ESEZ bolo v prvostupňovej evidencii spracovaných 215 ks zbierkových predmetov s 163 prírastkovými číslami. Kým v roku 2017 mala inštitúcia druhostupňovo spracovaných 66,1 % (v hlásení z r. 2017 bol chybné uvedený údaj 74,72 %) svojich zbierok, v roku 2018 sa spracovanosť zvýšila len na 66,2 %, nakoľko spracovanie zbierkových predmetov prebieha súmerne s akvizíciou. V máji 2018 odišla na materskú dovolenku jedna z dvoch zamestnankýň, ktoré sa venujú 2. stupňovej evidencii zb. pr., a kvôli nedostatku odborného personálu a hromadne kumulovaným funkciami zamestnancov inštitúcia postupuje s katalogizáciou pomaly. Situáciu sa snaží HMF preklenúť presnými popismi zbierkových predmetov v prvostupňovej evidencii.

V druhostupňovej evidencii má múzeum spracované zbierkové predmety pod 1843 evidenčnými číslami, pričom 1550 ks záznamov obsahuje aj digitálne obrazové prílohy.

Celkový počet kníh v elektronicky evidovanej odbornej knižnici HMF vedenej v programe KIS MASK bol ku koncu roku: 4288 ks. Tieto knihy sa v r. 2015 presunuli do MK, kde sú návštevníkom prístupné len prezenčne. Nové odborné knihy (96 ks v r. 2018) sa naďalej označujú zvláštnym čiarovým kódom, aby sa odlišili od oddelenia odborných kníh knižničného fondu Mestskej knižnice. Informácie o knižnici sú on-line prístupné cez internetovú stránku Slovenskej národnej knižnice a zároveň aj webovej stránky HMF.

IV. Expozičná a výstavná činnosť, pohyb zbierok

V Bebekovej veži malo HMF sprístupnené dve stále expozície: archeologicko-historickú s názvom "Stáročia Fiľakovského hradu" a paleontologickú s názvom „Pamiatky skamenelého života v okolí Fiľakova“. Nová regionálna expozícia s názvom "Fiľakovo/Fülek 1938 – 1945" bola zriadená v jednom z protileteckých úkrytov pod hradným kopcom, ktorú za necelých 6 mesiacov (máj-november) navštívilo vyše 12 500 záujemcov.

V Mestskom vlastivednom múzeu čaká návštevníkov naďalej expozícia s názvom „Od fiľakovskej palmy k svetoznámemu kohútovi“. V roku 2018 sa v budovách HMF inštalovalo 10 väčších a menších výstav. V minulom roku bolo zapožičaných 70 ks zbierkových predmetov HMF na výstavu s názvom „Dedičstvo Karola Veľkého“, ktorá sa uskutočnila Zvolenskom zámku vo Zvolene.

Expozície HMF v roku 2018:

Názov expozície	Adresa	Rok	Druh	Úpravy	Katalóg
Stáročia Fiľakovského hradu	Fiľakovský hrad, Podhradská ul. 14, 986 01 Fiľakovo	2008	Spoločenskovedná	2017	Nie
Pamiatky skamenelého života v okolí Fiľakova	Fiľakovský hrad, Podhradská ul. 14, 986 01 Fiľakovo	2011	Prírodovedná	2017	Nie
Od fiľakovskej palmy k svetoznámemu kohútovi	MVM, Hlavná ul. ul. 14, 986 01 Fiľakovo	2014	Spoločenskovedná	-	Nie
Fiľakovo/Fülek 1938 - 1945	Fiľakovský hrad, Podhradská ul. 14, 986 01 Fiľakovo	2018	Spoločenskovedná	-	Nie

Výstavy HMF v roku 2018:

	Názov výstavy:	Autori:	Miesto inštalácie:	Trvanie:	Pôvodnosť:	Odbor:	Plocha:
1.	„Letokruhy“ Výstava amatérskej maliarky Gizely Schneiderovej	G. Schneiderová	Galéria Mestského vlastivedného múzea, Fiľakovo	19.01.2018 – 16.02.2018	vlastná	spoločenskoved.	47
2.	„Potulky so štetcom“ - Výstava maliara Jozefa Jacsmenyíka	J. Jacsmenyík	Galéria Mestského vlastivedného múzea, Fiľakovo	23.02.2018 – 12.05.2018	vlastná	spoločenskoved.	47
3.	"Muránska kamenina"	Mgr. S.Holečková	Hrad - Bebekova veža - 5. podlažie	14.3.2018 – 9.5.2018	prevzatá	spoločenskoved..	116
4.	"Spomienky vojaka" Fotografická výstava Zoltána Schnelczera	Z. Schnelczer	Galéria Mestského vlastivedného múzea, Fiľakovo	19.05.2018 - 03.08.2018	vlastná	spoločenskoved.	47
5.	"Gejša a samuraj"	NM – Náprstkovo muzeum Praha	Hrad - Bebekova veža - 5. podlažie	19.05. 2018 – 09.09.2018	prevzatá zo zahraničia	spoločenskoved.	116
6.	„Krehké“ - Jubilejná výstava maliara Petra Kovácsa	P. Kovács Garp	Galéria Mestského vlastivedného múzea, Fiľakovo	10.08.2018 – 12.10.2018	vlastná	spoločenskoved.	47
7.	„Bunker-túra“ Výstava dokumentov fiľakovskej továrne Füleki Iparművek r.t.	M. Mesiarik	Protiletecký úkryt č. 2	11.08.2018	vlastná	spoločenskoved.	...
8.	„Magyar kézművesség a Felvidéken 2018“	G. Illés	Hrad - Bebekova veža - 5. podlažie	14.09.2018 – 16.9.2018	prevzatá	spoločenskoved.	116
9.	„Krása v ohni zrodená“ – výstava Vilmosa Ladóczkeho	V. Ladóczki	Hrad - Bebekova veža - 5. podlažie	21.09.2018 – 15.11. 2018	prevzatá	spoločenskoved.	116
10.	„Fiľakovskí rómski hudobníci a kapely“	G. Illés	Galéria Mestského vlastivedného múzea, Fiľakovo	15.12.2018 – 15.02.2019	vlastná	spoločenskoved.	47
SPOLU: 10 výstav							

Výstavy, kde sa zapožičali exponáty HMF v roku 2018:

	Názov výstavy:	Autori:	Miesto inštalácie:	Trvanie:	Pôvodnosť:	Odbor:	Plocha:
--	----------------	---------	--------------------	----------	------------	--------	---------

1.	„Dedičstvo Karola Veľkého“	PhDr. Peter Baxa	Zvolenský zámok vo Zvolene	3.9.2018 – 14.12.2018	-	spoločenskoved.	-
----	----------------------------	------------------	----------------------------	-----------------------	---	-----------------	---

Výstavný program múzea bol zameraný na rôzne oblasti múzejnej práce od histórie, cez archeológiu a národopis až k dejinám umenia a súčasnému umeniu. MVM sa v roku 2018 zameralo na tvorbu miestnych umelcov, maliarov, fotografov a výtvarníkov (G. Schneiderová, J. Jacsmenyík, Z. Schnelczer, P. Kovács), ktorých práce boli v galérii postupne predstavené. Regionálnym témam sa venovali aj výstavy HMF zamerané na okolie Filákov (predstavenie výroby filákovskej továrne, cigánski hudobníci a kapely z Filákov, výtvarníci Hornej zeme, hutnícke sklo z územia Horného Uhorska). Na Noc múzeí a galérií sa otvorila aj výstava Národného múzea – Náprskova múzea v Prahe, ktorá návštevníkom priblížila exotickú kultúru ďalekého východu v podobe výstavy s názvom „Gejša a samuraj“. HMF zorganizovalo múzejnopedagogické programy počas celého roka tak k výstavám v Bebekovej bašte ako aj v MVM. Programy pripravili: Marian Mesiarik, múzejný pedagóg inštitúcie, Patrik Kasa, sprievodca. HMF spolupracovalo v súvislosti s realizáciou výstav s nasledovnými subjektmi zo SR: Novohradské múzeum a galéria Lučenec, Gemersko-malohontské múzeum Rimavská Sobota, Východoslovenské múzeum v Košiciach, Banícke múzeum v Rožňave, Múzeum vo Svätom Antone, Múzeum Muráň, Prírodovedné múzeum v Bratislave, Pamiatkový úrad SR; zo zahraničia: Náprstkovo múzeum asijských, afrických a amerických kultur – Národní múzeum v Prahe.

Celková návštevnosť hradu a stálych expozícií za posledných päť rokov:

	2014	2015	2016	2017	2018
Fil. hrad a expozícia	20.714	20.851	23.911	27.898	33.764
Expozícia a výstavy MVM	1956	2359	1693	1917	2527
Hrad a Mestské múzeum	22.670	23.210	25.604	29.815	36.046

Vývoj návštevnosti a výnosu zo sprístupňovania hradu za posledných päť rokov:

	2014	2015	2016	2017	2018
Celková návštevnosť hradu	20.714	20.851	23.911	27.898	33.764

Platiaci návštevníci	16.468	17.288	18.785	21.255	22.754
Výnos	29.958 €	30.944 €	39.285 €	45 205,50 €	58 667,50 €

Turistická sezóna na hrade v roku 2018 bola od založenia HMF doteraz najúspešnejšia. Počet platiacich návštevníkov v roku 2018 v porovnaní s rokom 2017 narástol o 7,00 %. Celkový počet neplatiacich návštevníkov bol na hrade a v Mestskom vlastivednom múzeu: 11 628. Do tohto počtu sú zarátaní všetci návštevníci do 6 rokov a nad 70 rokov (podľa platného cenníka), hostia mesta (delegácie, členovia súborov vystupujúcich v meste), návštevníci podujatí HMF s voľným vstupom - vernisáže výstav a Noci múzeí a galérií (1700 HMF, 565 MVM), návštevníci mimoriadneho podujatia na Troch kráľov v januári – prvé sprístupnenie protileteckých úkrytov (1700) a podľa osobitnej dohody s vedením MsKS aj návštevníci podujatia Palócka Veľká noc (1650), ktorí mali voľný vstup na hrad počas trvania podujatia (v rámci marketingu inštitúcie). Študenti a pedagógovia škôl, ktorí si zakúpili, alebo dali predĺžiť ročné permanentky z kultúrnych poukazov MK SR a aj ich použili (740 ľudí), sú v tejto štatistike započítaní ako neplatiaci návštevníci. V hore uvedenej tabuľke figurujú len čisté výnosy z predaných vstupeniek. Nakoľko sú permanentky hradené z kultúrnych poukazov, tieto výnosy sú zahrnuté medzi finančné prostriedky získané zo štátnych grantových systémov pri prehľade projektov.

V. Vedecko-výskumná, metodická, prednášková a edičná činnosť

V r. 2018 riešilo HMF niekoľko vedecko-výskumných úloh:

Názov úlohy:	Riešitelia:	Trvanie:	Odbor:	Výstup:
Archeologický výskum na stavbe „Novostavba tržnice mesto Filákov“	Mgr. Viktória Tittonová, PhD.; Mgr. Bianka Vozárová	12.06.2018- 30.11.2018	archeológia	Výskumná dokumentácia
Archeologický výskum na stavbe „Sprístupnenie a zveľadovanie stredovekého hradu“ – 1. etapa	Mgr. Viktória Tittonová, PhD.; Mgr. Bianka Vozárová	20.7.2018 – 31.12.2018	archeológia	-
„Archeologické výskumy a nálezy v katastri mesta Filákov“	Mgr. Viktória Tittonová, PhD.	2018	archeológia	Odborný článok
„Fülek vára - Régészeti kutatások a középső- és az alsó vár területén“ (2011-2017)	Mgr. Róbert Malček, PhD., Mgr. Viktória Tittonová, PhD.	30.7.2018	archeológia	Populárno-vedecká prednáška, Szádvár

„Nové výsledky archeologického výskumu vo Filákově (roky 2017 – 2018)“	Mgr. Bianka Vozárová; Mgr. Viktória Tittonová, PhD., Mgr. Róbert Malček, PhD.;	06.12.2018	archeológia	Odborná prednáška na konferencii „Výsledky nových archeologických výskumov na strednom Slovensku“, Orava
--	--	------------	-------------	--

Počas roku sa zrealizovali 2 terénne archeologické výskumy vo Filákově. V letných mesiacoch v roku 2018 sa uskutočnil záchranný výskum na stavbe „*Novostavba tržnice mestu Filákově*“, ktorý však nepriniesol významnejšie výsledky. Objavili sa len drevené pilóty nabité do močaristého terénu, ktoré pravdepodobne svedčia o stavebnej činnosti minulých storočí (17./18. stor.)

V letných mesiacoch sa uskutočnila aj 1. etapa záchranného archeologického výskumu na ploche medzi Podhradskou a Baštovou ulicou, na stavbe „*Sprístupnenie a zveľad'ovanie stredovekého hradu*“. Výskum sa realizoval v rámci cezhraničného projektu INTERREG s názvom „Prezentácia kultúrneho dedičstva historického Novohradu presahujúceho hranice a dobu“. Štyri otvorené archeologické sondy priniesli zaujímavé informácie nielen o histórii výstavby mestských hradieb, ale aj o obliehaní mesta v roku 1682, o živote po ňom, a zároveň aj o osídlení intravilánu mesta v praveku. Prekvapujúcim zistením bolo objavenie staršej, drevozemnej fázy mestského opevnenia pravdepodobne z 1. pol. 17. stor. (palisáda), ktorej severnú líniu presne kopírovalo novšie kamenné opevnenie z 2. polovice storočia. Odkryli sa aj základy hospodárskej časti domu, s celými hlinenými nádobami, sklenenými fľašami, zvyškami textílií a poľnohospodárskymi plodinami. Medzi zaujímavými nálezmi sa nachádza aj unikátny nález európskeho významu, šiitský modlitebný disk.

Výsledky niekoľkoročného výskumu na filákovskom Dolnom hrade sa postupne prezentujú odbornej a zároveň aj laickej verejnosti. Jedným z výstupov bola v r. 2018 populárno-vedecká prednáška v Szádvári s názvom „*Fülek vára - Régészeti kutatások a közép- és az alsó vár területén*“, ktorá záujemcom priblížila výsledky výskumov v areáli hradu v období medzi 2011 – 2017. Uskutočnila sa aj odborná prednáška s názvom „*Nové výsledky archeologického výskumu vo Filákově (roky 2017 – 2018)*“ na konferencii s názvom „Výsledky nových archeologických výskumov na strednom Slovensku“ na Orave, ktorá prezentovala výsledky výskumov posledných dvoch rokov.

Odborný článok s názvom „*Archeologické výskumy a nálezy v katastri mesta Filákov*“ v Zborníku zo stretnutia priateľov regionálnej histórie pojednával o všetkých doteraz vykonaných archeologických výskumoch a objavených nálezoch v katastri mesta.

V r. 2018 vydalo HMF dve odborné knihy:

Názov publikácie:	Autor:	Editori:	ISBN:	Odbor:	Séria:
„Pamiatky rodov Koháryovcov a Coburgovcov od Tekova po Gemer – zborník príspevkov z medzinárodnej konferencie“	-	Mgr. A. Agócs, PhD. Komjáti Z. I., PhD.	ISBN 978-80-971885-4-2	história	Discussiones Filekienses II
„Štúdie ku koháryovským majetkom v Novohradskej stolici (1647-1731)“	Éva Szirácsik, PhD.	-	ISBN 978-80-971885-3-5	história	Discussiones Filekienses III

Prvou z dvoch vydaných kníh je slovensko-maďarský zborník z medzinárodnej konferencie s názvom „*Pamiatky rodov Koháryovcov a Coburgovcov od Tekova po Gemer*“, ktorý vyšiel ako druhý zväzok série publikácií múzea pod názvom Discussiones Filekienses. Zborník prostredníctvom desiatich aktualizovaných a doplnených príspevkov, zoradených v časovej nadväznosti, prezentuje dosiahnuté výsledky archívneho, pamiatkarského, historického a literárnohistorického výskumu, týkajúceho sa života najvýznamnejších dejateľov uvedených rodín, a dokumentácie hnutelných a nehnuteľných pamiatok, ktoré za sebou zanechali v regiónoch od Tekova po Gemer. Vydanie zborníka z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Druhá publikácia s názvom „*Štúdie ku koháryovským majetkom v Novohradskej stolici (1647 – 1731)*“ predstavuje tretí diel hore uvedenej série. Podkladom monografie, preloženej do slovenského jazyka, ktorej autorkou je historička Dr. Éva Szirácsik, PhD., bola štúdia písaná pôvodne v maďarskom jazyku, vydaná Maďarským poľnohospodárskym múzeom a knižnicou v Budapešti v roku 2017. Táto publikácia umožní nazrieť do systému fungovania panskej rodiny, o ktorej je všeobecne známe, že jej členovia získali v 17. – 18. storočí množstvo celoštátnych poverení a rýchlo postupovali na politickom a spoločenskom rebríčku. Vydanie zborníka financovalo HMF z vlastných prostriedkov (vyúčtované začiatkom roka 2019).

Múzeum poskytlo odbornú pomoc študentom i odborníkom, priebežne prebiehali odborné konzultácie: k bakalárskym prácam, k diplomovým prácam a k individuálnym

výskumom (12 študentov), a 1 študent vytvoril aj video zamerané na ochranu kultúrneho dedičstva.

VI. Kultúrno-vzdelávacia a edičná činnosť, propagácia, spolupráca a styk s verejnosťou

a, Kultúrne podujatia organizované inštitúciou

1. XI. ročník podujatia Noci múzeí a galérií vo Filákově – XI. ročník celovečerného podujatia Noc múzeí a galérií sa uskutočnil 19. mája 2018. Podujatie prebiehalo na troch miestach. Prvým dejiskom bolo už tradične Mestské vlastivedné múzeum, kde sa o 16:30 hod. otvorila výstava fotografií z obdobia druhej svetovej vojny, zo zbierky Zoltána Schnelczera s názvom „Čakám Ťa doma“ – Spomienky vojaka. Od 20:00 hod. tu prebiehalo aj obľúbené premietanie archívnych záberov mesta. Po vernisáži sa uskutočnilo slávnostné odovzdanie ozdobnej brány filákovského hradu, čo odštartovalo reťazec programov konajúcich sa na hrade. Otvorením protileteckých úkrytov pod hradným vrchom sa predstavila nová výstava s názvom „Filákov 1938 – 1945“, kde sa návštevníci oboznámili s udalosťami a situáciou počas druhej svetovej vojny vo Filákově. Staré fotografie, vojenské uniformy a udalosti zmapované aj vďaka miestnym pamätníkom vykreslili hodnoverný obraz prvej polovice 20. storočia. Následne sa na piatom poschodí Bebekovej veže otvorila výstava vypožičaná od pražskej inštitúcie Národní muzeum – Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur, ktorá na Slovensko zavítala prvýkrát. Expozícia „Gejša a samuraj“ návštevníkov oboznámila s každodenným i spoločenským životom samurajov a gejší, ako aj s dobovým japonským bojovým umením a umeleckým remeslom. Program spestrili sprievodné programy ako hra na nástroji handpan, ukážky bojového umenia a koncert skupiny Slovak Tango.

2. Deň detí na filákovskom hrade – 1. júna 2018 usporiadalo HMF na Medzinárodný deň detí podujatie s ukázkami dobovej výstroje a zbraní, s replikami dobového oblečenia. Pre deti sa pripravili rôzne aktivity a súťaže a dostali aj malé prekvapenie v podobe sladkostí. Hrad navštívilo 200 detí.

3. XIX. Filákovské historické hradné hry - V dňoch 16. – 17. júna 2018 sa na hrade uskutočnili XIX. Filákovské hradné hry, ktoré každoročne lákajú deti i dospelých. Sobotňajšie podujatie sa aj tohto roku posunulo do poludňajších a večerných hodín. Po otvorení brán o 15:00 hodine čakal návštevníkov bohatý kultúrny program a remeselnícky jarmok. Organizátori pre záujemcov pripravili pravú tureckú atmosféru s niekoľkými zaujímavosťami: rozprávky tisíc a jednej noci, bojové ukážky a hry, sufijskú hudbu, divadelné predstavenia, interaktívne stanovišťa predstavujúce východnú kultúru, remeslá a umenie, gastronomické ochutnávky, vodnú fajku, spev muezína, mobilný seráj z obdobia osmanskej kultúry, protiturecký tábor a mnoho ďalších pútavých aktivít. V nedeľu sa v réžii OZ Filákovskí vlci na hrade konala „XII. Medzinárodná súťaž v historickej lukostrelbe“ o titul „Lukostrelec Novohradu“ a hodnosť „Obranca Filákovského hradu“, v ktorej zabojovali strelci zo Slovenska aj Maďarska v niekoľkých disciplínach. Dvojdnové podujatie navštívilo 1560 záujemcov.

4. Dni európskeho kultúrneho dedičstva – DEKD 9/2018 – HMF za v septembri zapojilo do celoeurópskeho podujatia DEKD, v rámci ktorého sa návštevníci mohli bezplatne zúčastniť výkladov k výstave „Filákov 1938-1945“ v protileteckom úkryte a výkladov k výstave „Krása v ohni zrodená“ na filákovskom hrade.

b, Spoluorganizátorstvo a spolupráca na príprave podujatí externých organizátorov

HMF bolo spoluorganizátorom viacerých podujatí konajúcich sa na hrade a v podhradí: Palócka Veľká noc, Palócke dni a Dni mesta Filákov, VárLak Fesztivál, Festival UdvArt, Workshop divadla a tanca, Medvešský fotomaratón, Tábor skrášľovania hradu, Tábor Geoparku Novohrad-Nógrád, a i.

V hradnom areáli sa formou prenájmu zrealizovalo v r. 2018 sedem podujatí: 3 súkromné podujatia – svadby, 1 kultúrne podujatie s remeselníckymi dielňami a večerným koncertom – VárLak Fesztivál, 1 podujatie pre deti s koncertmi a tvorivými dielňami a 1 rockový koncert OZ Hudba bez hraníc, 1 folklórny festival Eszterlánc. Bez prenájmu múzejných priestorov sa v rámci spolupráce zrealizovala Strana maďarskej koalície Gulášový festival.

c, Propagácia

V r. 2018 pokračovalo HMF vo zvyšovaní propagačných aktivít týkajúcich sa hradu a podujatí v hradnom areáli. E-mailom sa rozosieli pozvánky širokému okruhu záujemcov. Komunikácia s médiami prebiehala osobne i formou tlačových správ pripravovaných riaditeľkou HMF a referentmi NTIC a ich následným rozosielením širokému okruhu predstaviteľov printových a elektronických médií, i informačných portálov. HMF pravidelne spolupracovalo s tlačovými agentúrami a médiami: Kam do mesta, Új Szó, Rekus, Szabad Újság, Filákovské zvesti – Füleki Hírlap, Pátria Rádió, Fókusz Rádió, Kossuth Rádió, Rádio Regina BB, Rádio Slovensko, TV LocAll, Duna TV, MTV, TV Markíza, STV. Informácie o aktivitách HMF sa objavili aj v médiách: Pravda, Nový Čas, Novohradské noviny, Nógrád Megyei Hírlap. HMF má platenú podstránku na portáli www.muzeum.sk, je webmastrom spoločnej dvojjazyčnej stránky novohradských hradov: www.neograd.eu. Vlastná internetová stránka HMF fungujúca v dvoch jazykových mutáciách (www.hradfilakovo.sk a www.fulekivar.sk) vytvára priestor pre všetky štyri organizačné zložky inštitúcie (hrad, mestské múzeum, mestská knižnica, NTIC) a sprístupňuje aj on-line katalóg knižnice. HMF pokračovalo aj v aktivitách na poli „web2 marketingu“ - okruh virtuálnych "sledovateľov" inštitúcie na Facebooku dosiahol koncom roka 2018 približne 3700 osôb. Počet pozvánok rozoslaných e-mailom (direct mailing) za rok: 4671, počet článkov publikovaných v tlači za rok: 96, TV a rozhlas: 35, propagácia v elektronických médiách: 234, propagácia na internete mimo vlastnej stránky: 311 príspevkov.

VII. Granty a dotácie

Na rok 2018 bolo vypracovaných osem múzejných projektov, z toho všetky boli úspešné. Celková suma získanej dotácie na podporu múzejnej činnosti: **36.590,- €**.

1. „XIX. Filákovské hradné hry“ – grantový systém ÚV SR, Kultúra národnostných menšín – schválená dotácia: **6.000 ,- €**
2. „XIX. Filákovské hradné hry“ – dotácia poskytnutá z vlastných príjmov BBSK: **2.000,- €**

3. „Sprístupnenie podzemných priestorov pod filákovským hradným vrchom“ – grantový systém MK SR, Fond na podporu umenia – schválená dotácia: **5.000,- €**
4. „Pamiatky rodov Koháryovcov a Coburgovcov od Tekova po Gemer – zborník príspevkov z medzinárodnej konferencie“ – grantový systém MK SR, Fond na podporu umenia – schválená dotácia: **3.000,- €**
5. „Akvizícia palóckych vyrezávaných lavíc na rozšírenie etnografickej zbierky Hradného múzea vo Filákově“ – grantový systém MK SR, Fond na podporu umenia – schválená dotácia: **1.040,- €**
6. „Akvizícia diel miestnych umelcov na rozšírenie výtvarnej zbierky Hradného múzea vo Filákově“ – grantový systém MK SR, Fond na podporu umenia – schválená dotácia: **3.500,- €**
7. HMF sa opäť zapojilo do grantového systému MK SR ako prijímateľ kultúrnych poukazov (dotácia formou preplatenia prijatých poukazov) - dotácia: min. **2.724,- €**
8. „Cesta na trh práce“ – Aktivita č. 3. "Podpora zamestnávania UoZ prostredníctvom vybraných aktívnych opatrení na trhu práce - 3." a "Dobrovoľnícka práca" – **13.326,- €**

C. Knižničná činnosť – Mestská knižnica

I. Organizačné, personálne a technické zabezpečenie knižnice

Mestská knižnica vo Filákově je organizačnou súčasťou Hradného múzea vo Filákově od 15.12.2011. Knižnica sídli v budove na Hlavnej ulici č.12. Priemerný evidenčný počet zamestnancov v knižnici – knihovníkov - bol v roku 2018 1,5. V knižnici pracovala 1 knihovníčka so stredoškolským knihovníckym vzdelaním na celý úväzok a ďalšia knihovníčka s vysokoškolským vzdelaním na polovičný úväzok. V rámci projektu ÚPSVaR „Podpora zamestnávania UoZ prostredníctvom vybraných aktívnych opatrení na trhu práce – 3“ v knižnici vypomáhala ďalšia pracovníčka s vysokoškolským vzdelaním a v rámci projektu "Vykonávanie aktívnej činnosti formou menších obecných služieb" upratovačka. Mestská knižnica vo Filákově je od roku 2012 členom Slovenskej asociácie knižníc a jedna z knihovníčok je členkou Spolku slovenských knihovníkov.

V priestoroch knižnice sa nachádza čítareň s kapacitou 35 miest, v súčasnosti je v prevádzke aj čítareň pre deti s kapacitou 30 miest (detský kútik) so sedacími vakmi, ktorá slúži na prácu s najmenšími. Všetky priestory knižnice sú mimo pracovného času zamestnancov chránené elektronickým zabezpečovacím systémom.

II. Akvizície a stav knižného fondu

Fond knižnice bol dopĺňaný tak, aby vyhovoval potrebám mladších i starších, slovenských i maďarských čitateľov. Knižnica v roku 2018 získala spolu 984 zv. kníh kúpou aj darom. Finančné prostriedky vynaložené na nákup KF aj s predplatným periodík: **6341,00 €**. V rámci cezhraničnej spolupráce s MR získala knižnica knihy z NKA, Márai Program VII v hodnote **834,66 €**, a tiež dotáciu z FPU v hodnote **3000,00 €**.

Akvizícia kníh v roku 2018:

Forma získania		Zloženie prírastkov			
Kúpou	Darom	Odborná pre dospelých	Krásna pre dospelých	Odborná pre deti	Krásna pre deti
431	553	501	365	0	118
Spolu: 984 zv.		Spolu: 984 zv.			

Jazykové zloženie prírastkov			
Slovenský jazyk	Maďarský jazyk	Český jazyk	Anglický jazyk
400	573	9	2
Spolu: zv. 984			

Knižnica pre svojich čitateľov objednáva 15 druhov novín a časopisov: Pravda, Sme, Új Szó, Novohradské noviny, Nový čas pre ženy, Slovenka, Týždeň, Vasárnap, Kiskegyed, Krásy Slovenska, Pekné bývanie, Záhradkár, Zdravie, Historická Revue, Pamiatky a múzeá.

Ku koncu roka 2018 tvorilo fond Mestskej knižnice **41 038** výtlačkov. V tomto počte sú započítané aj výtlačky odbornej knižnice Hradného múzea vo Filákově v počte 4288 ks (do odbornej knižnice pribudlo 96 nových zväzkov). Tie sa ale evidujú pod iným kódovým značením ako ostatné knihy a čitateľom sú sprístupnené len prezenčne.

Zloženie fondu ku koncu roka 2018:

Odborná literatúra pre dospelých čitateľov	16 150
Krásna literatúra pre dospelých čitateľov	17 314
Odborná literatúra pre deti	1 655
Krásna literatúra pre deti	5 919
Neuvedené	0
Spolu	41 038

Od roku 2012 sa fond knižnice spracováva elektronicky v programe KIS MaSK. Elektronický on-line katalóg knižnice je dostupný cez spoločnú internetovú stránku HMF (www.hradfilakovo.sk).

III. Výpožičky a registrovaní používatelia

1. Výpožičky

V roku 2018 knižnica uskutočnila spolu 18 031 výpožičiek, 15 511 absenčných a 2520 prezenčných.

Z celkového počtu výpožičiek predstavovali:

Odborná literatúra pre dospelých	1468
Krásna literatúra pre dospelých	8689
Odborná literatúra pre deti	1201
Krásna literatúra pre deti	5322
Výpožičky periodík	1351
Spolu absenčné výpožičky	15511
Prezenčné výpožičky	2520
Výpožičky spolu	18031

2. Používatelia

V knižnici bolo ku koncu roka 2018 registrovaných 813 čitateľov, z toho 663 čitateľov do 15 rokov. Počet návštevníkov knižnice za rok 2018 je: 4827 osôb, z toho 1054 návštevníkov podujatí.

3. Iné služby knižnice

Mestská knižnica zabezpečuje pre svojich čitateľov aj medziknižničnú výpožičnú službu (MVS) – z iných knižníc sa pre čitateľov požičalo 25 zv. odbornej literatúry.

Cez projekt Slovenskej národnej knižnice získala MK prístup k databázam EBSCO (<http://search.ebscohost.com/>). Cieľom tohto projektu je pre používateľov zabezpečiť aktuálne vedecké, technické, ekonomické, marketingové a iné odborné informácie prostredníctvom využívania špecializovaných elektronických informačných zdrojov.

Verejný internet využilo 24 návštevníkov. Internet je pre členov knižnice prístupný každý deň na hodinu zdarma, pre nečlenov 0,50 eur na pol hodinu. Inštitúcia poskytuje aj kopírovacie služby.

IV. Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia

V roku 2018 sa v Mestskej knižnici vo Filákově uskutočnilo 48 podujatí, na ktorých sa zúčastnilo 1054 záujemcov:

- exkurzie z MŠ a ZŠ, čítanie a premietanie rozprávok, literárna hodina : 33
- prezentácie kníh, prednášky, besedy, premietanie filmu, Noc s Andersenom : 15

Prednášky	4	V rámci projektu „Do knižnice nielen pre vedomosti!“ sa uskutočnili prednášky vedeckého publicistu a lektora, Mgr. Dušana Valenta v ZŠ Školská, kde si deti mohli vypočuť zaujímavosti o dinosaurom, zvieracích kuriozitách, o vesmíre. Na podujatí sa zúčastnilo spolu 145 detí.
Predstavenia kníh, besedy, premietanie filmu, Noc s Andersenom	11	Vo februári sa uskutočnila v knižnici čitateľská beseda (1) so spisovateľkou a filákovskou rodáčkou Ivetou Zaťovičovou. V marci sa mohli záujemcovia stretnúť s Máriou Adamovou a Jozefom Puntigánom, ktorí predstavili knihu Vladimíra Polívku, Lučenec a kraj novohradský (1). V marci sme sa opäť zapojili do celoslovenského programu Noc s Andersenom (2), ktorý sme uskutočnili v slovenskom i maďarskom jazyku, podujatie je určené pre deti. Z príležitosti 100. jubilea narodenia Ivána Mándyho sa uskutočnil rozhovor s redaktorom Ferencom Darvasim (1), ktorý napísal knihu „Si medzi nami“ („Köztünk vagy“), besedu viedol Attila Endrődi – Mike (štipendista projektu Petőfi Sándor Program). V máji navštívila knižnicu spisovateľka Katarina Durica (1), kedy nám predstavila svoju publikáciu „Milovať po slovensky“

		(Szlovákul szeretni). V júni zavítala do knižnice Lucia Sasková (1), jej knihy majú v obľube hlavne čitateľky. V septembri sa uskutočnila čitateľská beseda (1) s Jánosom Lackfím (s názvom „Báseň na ulici“) v spolupráci so ZO Csemadok a miestnym gymnáziom. V októbri sa premietal film 1956 – Zabudnutá revolúcia (1) v spolupráci s Fórum inštitútom pre výskum menších. V novembri predstavil v knižnici svoju knihu „A klán – Klan“ Tibor Szomolai (1), publikácia spracováva udalosti a medializované správy viažuce sa k dunajskostredskej mafii. Rok 2018 sme uzavreli dôstojne, ľudia si mohli pozrieť zaujímavý dokumentárny film (1) z čias II. svetovej vojny s názvom „Vianoce 1944 – každý december nový máj veští“. Na všetkých podujatiach sa zúčastnilo spolu 365 záujemcov.
Čítanie rozprávok – poskytovanie informácií o knižnici, o zápise, pohybové hry, literárna hodina	27	- prebiehalo v slovenskom, aj v maďarskom jazyku. Materská škola – Óvoda – Daxnerova Materská škola – Óvoda – Štúrova Základná škola – Farská lúka Základná škola – Školská 1 Základná škola Lajosa Mocsáryho s vyučovacím jazykom maďarským – Mocsáry Lajos Alapiskola Základná škola Štefana Koháryho II. s vyučovacím jazykom maďarským – II. Koháry István Alapiskola, Gymnázium – Gimnázium. Spolu sa zúčastnilo 477 detí.
Premietanie poučných rozprávok a kreslenie	6	Špeciálna ZŠ internátna - maďarské, slovenské triedy. Spolu sa zúčastnilo 67 detí.
Spolu	48	1054 účastníkov

V. Stav elektronizácie knižnice

Mestská knižnica evidovala k 31. 12. 2018 spolu 4 osobné PC, z ktorých sú 4 funkčné s pripojením na internet (1 pre návštevníkov). V knižnici je dostupné aj pripojenie WiFi pre používateľov. Knižnica pracuje s elektronickým katalógom, ktorý je dostupný na www.hradfilakovo.sk, vstupom do programu KIS MaSK.

VI. Granty a dotácie

V roku 2018 boli vypracované 2 projekty, ktoré boli aj úspešné.

MK SR - FPU:

1. „Akvizícia knižničného fondu Mestskej knižnice vo Filákově s dôrazom na oddelenie náučnej literatúry pre študentov a dospelých“ – dotácia **3000,00 €**.

Cezhraničné projekty:

1. Doplnenie knižného fondu knižnými jednotkami v maďarskom jazyku – NKA könyvtár-támogatási program - Ministerstva kultúry Maďarskej republiky – schválená nefinančná dotácia (formou knižného daru) v hodnote: - **834,66 €**.

VII. Spolupráca

Knižnica úzko spolupracovala so školskými zariadeniami v meste Filákov, nielen pri podujatiach, ale aj pri projektoch.

D. Poskytovanie turisticko-informačných služieb – Novohradské turisticko-informačné centrum

Informácie sú turistom a iným návštevníkom mesta poskytované osobne v kancelárii, telefonicky, cez internet a prostredníctvom médií. NTIC poskytuje informácie o cestovnom ruchu v regióne (zariadenia, podujatia, návštevnosť v meste a na území Novohrad-Nógrád Geoparku) študentom vysokých škôl – konzultácie k seminárnym, bakalárskym, diplomovým prácam a výskumníkom (12 osôb), zabezpečuje odbornú prax študentom (6 osôb). V roku 2018 malo NTIC 1 131 návštevníkov. Po celom roku priebežne prebiehalo umiestňovanie propagačných materiálov HMF a plagátov miestnych podujatí v objektoch partnerov.

I. Marketing a propagácia:

Propagačné články do tlačených publikácií a materiálov:

- spolupráca na príprave článkov o podujatiach HMF do mesačníka Kam do mesta: každý mesiac – 12 x
- príprava článkov do Filákovských zvestí: 11, preklad článkov: 46
- zverejnenie podujatí v mesačníku NOS LC – Rekus: každý mesiac – 12 x (mesačník vychádza v elektronickej aj tlačenej forme)

Propagačné články na elektronické zverejnenie:

- príprava dvojjazyčných tlačových správ o podujatiach HMF
- text o Filákově a Geoparku N-N do tlačovej správy SACR – 1
- príprava textov o peších túrach a podujatiach HMF do rozhlasu – 21

- dvojjazyčná propagácia podujatí na FB stránke informačného centra – Novohradské turisticko-informačné centrum
- propagácia významných podujatí mesta na webovej stránke HMF pod záložkou NTIC
- propagácia podujatí HMF pomocou aplikácie Instagram, názov profilu: ntictourinfo, počet sledovateľov: 97
- zverejňovanie podujatí na portáloch cestovného ruchu: www.slovakia.travel, www.kedykam.sk, www.ajdnes.sk, www.krasneslovensko.eu, www.podujatia.sk, www.rimava.sk, www.cestovatel.eu, gemerland.sk
- aktualizácia podujatí v pracovnom Google kalendári HMF
- aktualizovanie informácií o hrade a meste na rozličných turistických webových stránkach (krasneslovensko.eu, muzeum.sk, wikipedia, registerkultury.gov, bbportal.sk, sprievodcaposlovensku.com, slovakia360.com,...)
- aktualizovanie a rozoslanie dvojjazyčnej ponuky pre cestovné kancelárie a školy na jednodňovú návštevu Filákova a okolia – elektronickou formou, ponuka bola zaslaná vybraným CK, základným a stredným školám na Slovensku a v Maďarsku
- DEKD – 9/2018 – príprava článkov, fotografií o nahlásených podujatiach
- zostavenie kalendára podujatí 2019 pre MsKS a katalógu podujatí + kalendára výročí pre NOS LC

Tlačené propagačné materiály:

- vydanie novej publikácie SIGHTS AND LANDMARKS OF FILÁKOVO,
- dotlač publikácie: PAMÄTIHODNOSTI MESTA FILÁKOVO
- dotlač publikácie: FÜLEK VÁROS NEVEZETESSÉGEI
- vydanie aktualizovanej publikácie: FÜLEK VÁROS MÚLTJA ÉS JELENE
- vydanie aktualizovanej publikácie: MINULOSŤ A PRÍTOMNOSŤ MESTA FILÁKOVO
- vydanie aktualizovanej publikácie v 4 jaz. mutáciách: HRADNÉ MÚZEUM VO FILÁKOVE, FÜLEKI VÁRMÚZEUM, CASTLE MUSEUM IN FILÁKOVO a BURGMUSEUM IN FILÁKOVO

Distribúcia propagačných materiálov:

- distribúcia na reprezentačné účely samosprávy, miestnych inštitúcií a občianskych združení
- spolupráca s OOCR TNaP – vzájomná distribúcia propagačných materiálov

- zaslanie propagačných materiálov HMF pre partnerské ubytovacie zariadenia a kúpele v regióne

II. a, Účasť na výstavách a veľtrhoch CR a na odborných podujatiach:

- I/2018 – účasť na veľtrhu CR ITF Slovakiatour v BA
- III/2018 – účasť na veľtrhu CR Utazás v Budapešti

b, Prezentácia mesta na výstavách a veľtrhoch CR prostr. iných organizácií a inštitúcií:

- Miskolc - „Menjünk Világgá - Pod'me do sveta" 2018
- SIAF 2018, Sliač – 9/2018

III. Spoluorganizovanie podujatí a iná spolupráca:

- spoluúčasť na príprave a realizácii peších poznávacích túr v 3/2018, v 5/2018, v 10/2018 a v 11/2018
- spoluúčasť na podujatiach: 5/2018 – Noc múzeí a galérií, 6/2018 – Filákovské hradné hry, 6/2018 – Medvešský fotomaratón, 12/2018 – Prezentačný priestor OOCR TNaP v Galérii LC, účasť na príprave a otvorení výstav Hradného múzea a na podujatiach Mestskej knižnice
- Účasť pracovníkov NTIC na školení ambasádorov N-N G - 1/2018
- účasť na stretnutí kontrolnej komisie a zástupcov N-N globálneho geoparku UNESCO vo Filákově
- účasť na prac. stretnutí projektových partnerov INTERREG – 9/2018
- účasť na školení AICES vo Zvolene – marketing informačných centier a propagácia cestovného ruchu na Slovensku – 9/2018
- účasť na valnom zhromaždení a kolokviu AICES v Nitre – 10/2018
- účasť na workshope OOCR TNaP: “Identita a značka regiónu Novohrad ako turisticky atraktívnej destinácie Slovenska“ – 10/2018
- účasť na prac. stretnutí OOCR TNaP v LC – 12/2018

IV. Podnikateľská činnosť:

Vedenie evidencie a správa ubytovacích priestorov NTIC, predaj propagačných materiálov, administratívnych služieb, knižných publikácií a suvenírov. Príležitostné sprevádzanie anglicky hovoriacich turistov na hrade.

V. Vzdelávacia činnosť:

- poskytovanie informácií študentom vysokých a stredných škôl (diplomové, bakalárske a záverečné práce), odborný výcvik študentov
 - Noémi Koronciová (UKF Nitra) - tradície Novohradského regiónu
 - Bc. Jana Matúšková – diplom. práca na tému Edukačné programy múzeí v regióne
 - Réka Víziová (Tech. univerzita v Košiciach) – záver. práca o N-N G
 - Zuzana Szabóová (Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, odbor Muzeológia) – bakalárska práca o hradných zručaninách v BB kraji
 - Petra Kóňová (UKF Nitra) – bakal. práca na tému Kreatívny cestovný ruch na Slovensku
 - Nikoleta Vaváková (Univerzita Mateja Bela v BB) – bakal. práca o ponuke služieb TIC v BB kraji
 - Zoltán Balog (SOŠ LC) - záverečná práca „Filákov ako vhodný turistický cieľ pre návštevníkov“
 - Jeanette Kováčsová (SOŠ LC) - záverečná práca „Prieskum spokojnosti návštevníkov s ponukou CR v regióne“
 - Boglárka Szako (UKF Nitra, odbor CR) – vyplnenie dotazníka
 - Simona Bálint (UKF Nitra, odbor CR) – vyplnenie dotazníka
 - Peter Kobra – vyplnenie elektron. dotazníka
 - Friderika Farkašová (Stredná pedagogická škola) – múzejná pedagogika
 - Martin Humanovský – video – ochrana kultúrneho dedičstva
 - Odborný výcvik študenta SOŠ LC - Izabela Juhászová
 - Odborný výcvik študenta SOŠ LC - Rastislav Cerovský
 - Odborný výcvik študenta SOŠ LC - Simona Zacharová
 - Odborný výcvik študenta SOŠ LC - Viktória Sabová

- Odborná prax študentky Prešovskej univerzity, Fakulta manažmentu, odbor turizmus, hotelierstvo , kúpeľníctvo – 7-8/2018 – Mária Koósová

VI. Iné:

- príprava materiálov k projektu INTERREG „Živé dedičstvo“ – zostavenie dvojjazyčného kalendára podujatí mesta 2018 s textami, dvojjazyčného dotazníka pre turistov + priebežná príprava textov a fotografií na webovú stránku a do mobilnej aplikácie
- korektúra textov na informačné tabule určené do mestského parku
- aktualizácia webovej stránky HMF a podstránky NTIC (aktualizácia textov o výstavách, o službách CR a informácií pre návštevníkov)
- zabezpečenie billboardov pre HMF, spolu 7 ks - na Košickej ceste pri Rimavskej Sobote, smer Rimavská Sobota - Lučenec, š. c. E571 (5-6-7-8/18); v Ožďanoch, cestný ťah Rimavská Sobota – Lučenec (6/18); pri Lovinobani, š. c. E58, smer Zvolen – Lučenec (5-6-7-8/18); v Maďarsku pri obci Vizslás, cestný ťah Kisterenye – Salgótarján, cesta č. 21 (5-6/18); v meste Salgótarján na ceste Budapesti út (5-6/18, 1 mesiac); v Lučenci na Filákovskej ceste (5-6/18); vo Filákově na Biskupickej ulici (5-6/18)
- textová príprava nových druhov turistických vizitiek WanderCard
- zaslanie propag. materiálov pre Ministerstvo zahr. vecí a eur. záležitostí SR – distribúcia na veľvyslanectvá SR v zahraničí
- priebežné poskytovanie informácií turistom/záujemcom o službách, turistických pozoruhodnostiach a značkovaných trasách vo Filákově a okolí, pomoc pri organizovaní ich výletov do Filákova a okolitých miest
- príprava a zdokumentovanie verejných obstarávaní HMF
- evidencia článkov, webovej tlače a akýchkoľvek mediálnych odoziev týkajúcich sa HMF a jeho oddelení
- predpredaj lístkov na niekt. podujatia konané v meste
- spolupráca na realizácii prieskumu OOCR TNaP o spokojnosti návštevníkov Novohradu
- spolupráca na príprave textov k dokum. filmu „Vianoce ´44“
- aktualizácia údajov o hrade pre návštevníkov na cudzích webových stránkach
- počet návštevníkov NTIC za rok 2018 – 1131 osôb.

E. Maloobchodná činnosť a zdaňovaná činnosť:

Na základe Živnostenského listu č. OŽP-C/2008/00116-2/CR1 vykonáva naša organizácia maloobchodnú činnosť. V rámci tejto činnosti sa v miestnosti lektorov v prístavbe Maďarského spoločenského domu predávajú rôzne suveníry: ako brožúry, pohľadnice, magnety na chladničku, DVD, CD, knižné publikácie, sklenené šperky a keramika.

Od 01.01.2012 v súvislosti s reorganizáciou bolo k Hradnému múzeu pričlenené Novohradské turisticko-informačné centrum (ďalej NTIC), v ktorom sa vykonáva tiež maloobchodná činnosť – predaj suvenírov, máp, brožúr, ďalej sa poskytujú kopírovacie, faxovacie a tlačové služby a ubytovanie. V budove NTIC sa prenajíma jedna kancelária pre Z.p.o Geopark Novohrad-Nógrád a od 01.05.2018 jedna kancelária pre Občianske združenie Živá tradícia. Súčasťou Hradného múzea sa v rámci reorganizácie stala aj Mestská knižnica. V budove Vigadó, v ktorej sa prevádzkuje knižnica, sa prenajímajú miestnosti pre miestnu organizáciu „Klub dôchodcov“ a šatňa za javiskom pre účely nácviku filákovskej hudobnej skupiny Guru Brothers. Od 01.4.2018 sa prenajíma jedna miestnosť pre Pohrebný spolok filákovských robotníkov.

Tovar sa obstarával dvoma spôsobmi. Väčší sortiment tovaru sa obstarával hlavne na faktúru a menší formou komisionárskych zmlúv. S cieľom spiestrenia ponuky tovaru sa ďalej rozširoval okruh dodávateľov aj tovaru (napr. brožúry propagujúce Filákovský hrad, rôzne mapy, šperky, drevené meče, viac druhov magnetiek, pohľadnice, kľúčenky, turistické známky, wander card, knihy). V roku 2018 sa z predaja tovaru dosiahli tržby vo výške

8.358,20 Eur (z toho na hrade 7.644,95 Eur a v NTIC 713,25 Eur). Oproti r. 2017 sa zaznamenal nárast o 6,18 %, t.j. o 486,61 Eur.

Okrem tržieb z predaja tovaru zdaneniu podliehajú aj príjmy z prenájmu (jedná sa o prenájom hradného dvora na koncerty a rôzne iné komerčné podujatia, na komerčné fotografovanie, prenájom plochy na predajné stánky, prenájom kancelárie a nebytových priestorov v NTIC a vo Vigade). V r. 2018 boli príjmy z prenájmu v celkovej výške: 3.253,37 Eur, z toho HMF – 1.224,- Eur, NTIC – 1.220,37 Eur, Vigadó – 809,- Eur. Tu treba poznamenať, že príjmy z prenájmu NTIC a Vigadó v r. 2018 boli súčasťou rozpočtovaných príjmov v hlavnej činnosti.

Zdaneniu ďalej podliehajú aj príjmy z ubytovania: 12 lôžok v podkrovných priestoroch NTIC. V roku 2018 bolo ubytovaných 280 osôb, počet prenocovaní 417 nocí, príjmy za ubytovacie služby boli sume 3.704,- Eur. Oproti r. 2017 príjmy z ubytovania stúpili 922,- Eur, t.j. nárast o 33,14 %. Príjmy za poskytované služby (kopírovanie, faxovanie a tlač) boli vo výške 3,48 Eur, z roka na rok majú klesajúcu tendenciu.

Zdaňované príjmy činia spolu : 15.319,05 Eur.

Výdavky boli vo výške : **8.870,73 Eur** a v nasledovnej štruktúre:

a) spotreba materiálu	29,53 Eur
b) spotreba energie (aliqu.časť)	361,25 Eur
c) spotreba nakúpeného tovaru	5.294,80 Eur
d) opravy a udržiavanie	72,00 Eur
e) ostatné služby	84,00 Eur
f) mzdy (aliquót.časť)	2.149,94 Eur
g) zákonné soc.poist. (aliquót.č.)	750,25 Eur
h) ostatné prevádz.náklady	3,90 Eur
ch) odpisy	56,81 Eur
i) kurzové straty	0,03 Eur
j) poplatky (bankové)	68,32 Eur.

Ako zo štruktúry výdavkov vidieť najväčšiu čiastku tvorí spotreba nakúpeného tovaru. Ďalšiu veľmi významnú položku predstavujú mzdy lektorov a pracovníkov NTIC a zákonné sociálne poistenie (ide o rozpočítanú aliquótnu čiastku, nakoľko lektori na hrade a pracovníci NTIC sú zároveň aj predavačmi v maloobchodnej predajni).

Zisk z maloobchodnej činnosti a zo zdaňovanej činnosti sa dosiahol vo výške **6.448,22 Eur** (ešte pred zdanením). Daň vypočítaná v daňovom priznaní za rok 2018 bola vo výške 1.354,12 Eur.